

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Funkcjonowanie poradni psychologiczno – pedagogicznych w świetle prawa oświatowego

*Wspomaganie pracy szkół – doświadczenia
poradni psychologiczno-pedagogicznych*

Warszawa, 15-16 maja 2014 r.

Regulacje prawne

- rozporządzenie MEN z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz. U. poz. 199)
- rozporządzenie MEN z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr poz.)
- rozporządzenie MEN z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532)
- rozporządzenie MEN z 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. poz. 392 t. j.)
- rozporządzenie MEN z 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414 t. j.)
- rozporządzenie MEN z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.)
- rozporządzenie MEN z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.)
- rozporządzenie MEN z 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (Dz. U. Nr 109, poz. 631)
- rozporządzenie MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204)
- rozporządzenie MEN z dnia 8 marca 2013 r. w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (Dz. U. poz. 380)
- rozporządzenie MEN z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim (Dz. U. poz. 529)
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci (Dz. U. poz. 1257)

Prace legislacyjne 2014:

- rozporządzenie w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych
- rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu organizowania indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz indywidualnego nauczania

Poradnie - nowe regulacje

**Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 1 lutego 2013 r.**

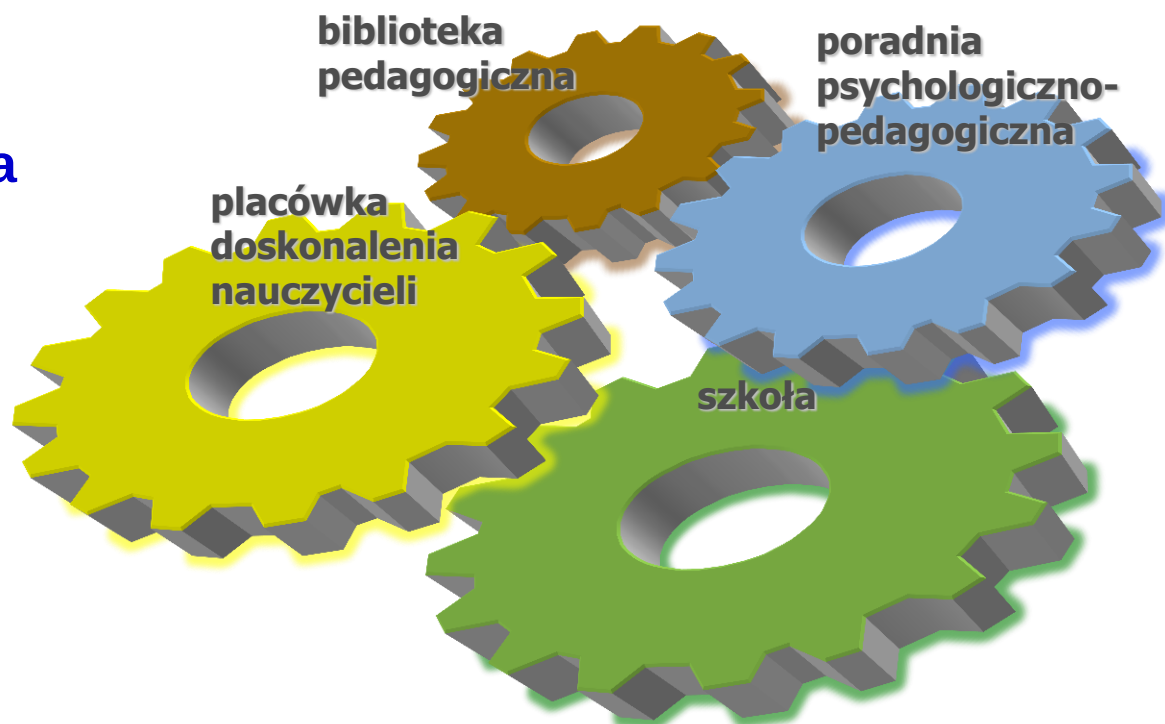
**w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych
poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym
publicznych poradni specjalistycznych
(Dz. U. poz. 199)**

Data publikacji w Dzienniku Ustaw: 13 lutego 2013 r.

Data wejścia w życie rozporządzenia: 16 marca 2013 r.

Cel regulacji

- **dostosowanie obecnego systemu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego do potrzeb przedszkoli, szkół i placówek tak, aby stał się on elementem systemu wspomagania przedszkoli, szkół i placówek**
- **podniesienie jakości udzielanego wspomagania**

Klienci poradni

- **dzieci od momentu urodzenia**
- **młodzież**
- **rodzice**
- **nauczyciele**
- **przedszkola, szkoły
i placówki**

Zadania poradni

Dotychczasowe zadania zostały uporządkowane tematycznie i opisane w podziale na obszary, których dotyczą:

- **diagnozowanie dzieci i młodzieży,**
- **udzielanie pomocy bezpośredniej uczniom oraz rodzicom**
- **realizacja zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych**
- **wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek**

Zadania poradni

Diagnozowanie dzieci i młodzieży jest prowadzone w szczególności w celu:

- określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży
- wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu
- wskazania sposobu rozwiązania tego problemu

Zadania poradni

Efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest:

- **wydanie opinii lub orzeczenia**
- **bezpośrednia pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom**
- **wspomaganie nauczycieli w pracy z dziećmi, młodzieżą oraz rodzicami**

Opinia

Wydawana:

- na pisemny wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia, który powinien zawierać uzasadnienie
- w ciągu:
 - nie dłużej niż 30 dni
 - w szczególnie uzasadnionych przypadkach – 60 dni
 - 7 dni od dnia przedstawienia zaświadczenia lekarskiego jeśli w celu wydania opinii niezbędne było przedstawienie zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia dziecka

Poradnia może zwrócić się do dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki w celu uzyskania informacji o problemach dydaktycznych i wychowawczych dziecka, informując o tym osobę składającą wniosek.

Wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia

Pisemny wniosek rodziców lub pełnoletnich uczniów składa się w postaci papierowej lub elektronicznej (np. z wykorzystaniem systemu ePUAP: <http://epuap.gov.pl>)

Wniosek jest niezbędny do:

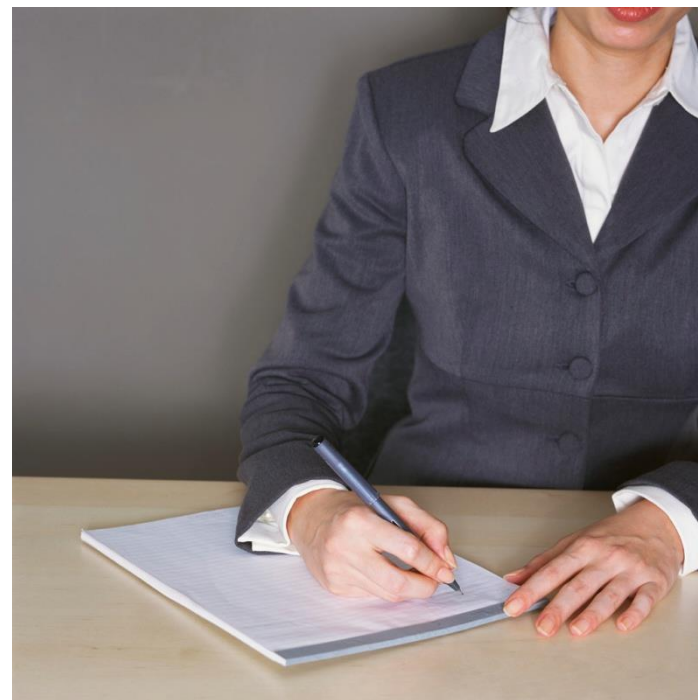
- wydania opinii,
- przekazania kopii opinii do przedszkola, szkoły lub placówki,
- wydania informacji o wynikach diagnozy przeprowadzonej w poradni,
- współpracy ze szkołą w celu określenia niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich do potrzeb ucznia niepełnosprawnego

Opinie, informacje

**opinie w sprawach
określonych w przepisach**

opinie w innych sprawach
związanych z kształceniem
i wychowaniem dzieci
i młodzieży

informacje o wynikach diagnozy
przeprowadzonej w poradni

Opinia

Wydawana jest:

- na pisemny wniosek rodzica, który powinien zawierać uzasadnienie
- w ciągu:
 - nie dłużej niż 30 dni
 - w szczególnie uzasadnionych przypadkach - 60 dni
 - 7 dni od dnia przedstawienia zaświadczenia lekarskiego (jeśli w celu wydania opinii niezbędne było przedstawienie dodatkowo zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia dziecka)

Poradnia przed wydaniem opinii może zwrócić się do dyrektora przedszkola/szkoły/placówki w celu uzyskania informacji o problemach dydaktycznych i wychowawczych dziecka, informując o tym osobę składającą wniosek

Opinia publicznej poradni

- **oznaczenie poradni wydającej opinię, numer opinii, datę wydania opinii**
- **podstawę prawną wydania opinii**
- imię i nazwisko dziecka, jego numer PESEL (w przypadku braku tego numeru - serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość), datę i miejsce urodzenia oraz miejsce zamieszkania, nazwę i adres przedszkola/szkoły/placówki oraz oznaczenie oddziału przedszkolnego w przedszkolu, oddziału w szkole lub grupy wychowawczej w placówce, do której dziecko uczęszcza
- **określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka oraz opis mechanizmów wyjaśniających jego funkcjonowanie w odniesieniu do problemu zgłaszanego we wniosku o wydanie opinii**
- **stanowisko w sprawie, której dotyczy opinia oraz szczegółowe jego uzasadnienie**
- **wskazania dla nauczycieli dotyczące pracy z dzieckiem**
- **wskazania dla rodziców dotyczące pracy z dzieckiem, którą powinni prowadzić w celu rozwiązania zgłaszanego problemu**
- **imiona i nazwiska oraz podpisy specjalistów, którzy sporządzili opinię**
- **podpis dyrektora poradni**

Zadania poradni

udzielanie **bezpośredniej pomocy dzieciom i młodzieży oraz rodzicom**, polega w szczególności na:

- prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin
- wspieraniu dzieci i młodzieży wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej
- udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych

Zadania poradni

współpraca z przedszkolem, szkołą lub placówką,
na pisemny wniosek jej dyrektora lub rodzica
dziecka niepełnosprawnego lub pełnoletniego
ucznia niepełnosprawnego w określeniu
niezbędnych do nauki warunków,
sprzętu specjalistycznego i środków
dydaktycznych, w tym wykorzystujących
technologie informacyjno-komunikacyjne

Systemowe wsparcie przedszkoli, szkół i placówek

System kompleksowego wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek:

- **poradnie psychologiczno-pedagogiczne**
- **placówki doskonalenia nauczycieli**
- **biblioteki pedagogiczne.**

Wspomaganie będzie:

- **blisko przedszkola, szkoły i placówki**, a więc towarzyszyć będzie konkretnej jednostce w całym procesie doskonalenia, od diagnozy potrzeb po monitorowanie efektów wprowadzonych zmian
- **odpowiadać na potrzeby przedszkola, szkoły i placówki**, czyli dopasowywać ofertę i przebieg procesu doskonalenia do aktualnych potrzeb konkretnej jednostki
- **wykorzystywać potencjał różnych instytucji**, które świadczą usługi na rzecz doskonalenia pracy nauczycieli.

Wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek

Zaplanowanie i przeprowadzenie działań mających na celu poprawę jakości pracy przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie:

- wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa oraz zmian wprowadzanych w systemie oświaty
- wymagań, których wypełnianie jest badane w procesie ewaluacji zewnętrznej, przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny
- realizacji podstaw programowych
- rozpoznawania potrzeb dzieci i młodzieży oraz indywidualizacji procesu nauczania i wychowania
- analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz wyników sprawdzianów i egzaminów oraz potrzeb zdiagnozowanych na ich podstawie
- innych potrzeb wskazanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę

Wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek

- pomoc w diagnozowaniu potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki
- ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki
- zaplanowanie form wspomagania i ich realizację
- wspólna ocena efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomagania

Wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek zgodnie z formą określoną w rozporządzeniu obowiązkowym zadaniem poradni od 1 stycznia 2016 r.

Do 31 grudnia 2015 r. poradnie mogą to zadanie realizować w dowolnej formie.

Wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek

Poradnia realizuje zadania współdziałając także z innymi poradniami, placówkami doskonalenia nauczycieli i bibliotekami pedagogicznymi oraz organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom.

Oferta wspomagania szkół ma:

- wynikać z analizy indywidualnej sytuacji szkoły,
- odpowiadać na specyficzne potrzeby szkoły,
- obejmować cały proces wspomagania, poczynając od przeprowadzenia, we współpracy ze szkołą lub placówką, diagnozy jej potrzeb, poprzez pomoc w realizacji zaplanowanych działań, towarzyszenie w trakcie wprowadzanej zmiany, aż po wspólną ze szkołą lub placówką ocenę efektów i współpracę przy opracowaniu wniosków do dalszej pracy.

Projekt systemowy „Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”

- ❑ Termin realizacji: 2010 – 2011
- ❑ Cel: przygotowanie szkół i placówek, organu nadzoru pedagogicznego i organów prowadzących do realizacji zadań w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego
- ❑ Efekty:
 - ✓ 489 liderów zmian
 - ✓ spotkania szkoleniowo-informacyjne dla ponad 50 tys. nauczycieli i dyrektorów szkół oraz placówek, pracowników kuratorów oświaty, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, uczelni wyższych
 - ✓ materiały dydaktyczne dla dyrektorów, nauczycieli i rodziców, dotyczące pracy z uczniem niepełnosprawnym, dyslektycznym, uczniem zdolnym oraz innego rodzaju specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Projekt systemowy „Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”

Efekty cd.:

• modele pracy z uczniem z różnymi rodzajami niepełnosprawności:

- ✓ model pracy z uczniem niesłyszącym i słabosłyszącym
- ✓ model pracy z uczniem niewidomym i słabowidzącym
- ✓ model pracy z uczniem z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją
- ✓ model pracy z uczniem z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim
- ✓ model pracy z uczniem z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym
- ✓ kształcenie uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną
- ✓ model pracy z uczniem z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Przydatne informacje

- **publikacje, materiały informacyjne**

np. www.men.gov.pl zakładka ***Jakość edukacji/Nadzór pedagogiczny/Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2013/2014:***

Materiały adresowane do dyrektorów szkół i przedszkoli, kadry pedagogicznej, rodziców oraz organów prowadzących szkoły ogólnodostępne, m.in.:

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych

Wspieranie rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego

Przydatne informacje

- np. poradnik przygotowany w 2013 r. przez ORE na zlecenie MEN, we współpracy z MPiPS i MZ
- zawiera informacje o pomocy dzieciom niepełnosprawnym ze strony państwa, szczególnie w zakresie kompetencji i obowiązków spoczywających na samorządzie lokalnym w zakresie pomocy społecznej, opieki zdrowotnej i oświaty
- wersja elektroniczna: www.ore.edu.pl

Seria: *One są wśród nas*

- szczegółowe informacje dla pedagogów i opiekunów na temat postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w szkole i w przedszkolu
- I seria 2009 r.: *Dziecko przewlekle chore – psychologiczne aspekty funkcjonowania w szkole i przedszkolu, cukrzyca, astma, hemofilia, padaczka*
- II seria 2010 r.: *problemy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży*
- 2013 r. : publikacja „Wybrane zagadnienia diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży w kontekście wielokulturowości oraz wielojęzyczności”

Część oświatowa subwencji ogólnej

- 1) środki dla JST na realizację zadań pozaszkolnych, w tym na poradnie
- 2) rezerwa części oświatowej:
 - jednym z kryteriów podziału rezerwy części oświatowej subwencji w 2014 r. jest dofinansowanie jst w zakresie wyposażenia w sprzęt i pomoce dydaktyczne dla poradni psychologiczno-pedagogicznych
 - nieprzekraczalny termin składania wniosków:
 - *do 14 kwietnia br. – I tura (I kwartał 2014 r.)*
 - *do 30 września br. – II tura (II i III kwartał 2014 r.).*
 - więcej informacji na stronie: www.men.gov.pl
zakładka „Finansowanie edukacji”

Wspomaganie poradni

- zadania centralnych placówek doskonalenia nauczycieli:
- KOWEZiU
- ORE
- szkolenia, publikacje, konferencje

Nowa perspektywa finansowa UE 2014-2020 (PLAN)

- **Programy regionalne: indywidualizacja procesu kształcenia**
- **PO WER: Podniesienie efektywności diagnozy i terapii dzieci i młodzieży w systemie oświaty**

Główny cel projektu:

Podniesienie efektywności diagnozy i terapii dzieci i młodzieży w systemie oświaty poprzez wzmacnianie kompetencji specjalistów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz zwiększenie dostępności do wybranych narzędzi diagnostycznych.

Podstawowe dane projektu:

Okres realizacji:	01.01.2015 – 31.12.2020
Budżet projektu ogółem:	50 000 000,00 zł

Podniesienie efektywności diagnozy i terapii dzieci i młodzieży w systemie oświaty

Planowane rezultaty projektu (wybrane):

- opracowanie narzędzi diagnostycznych do badania rozwoju poznawczego, emocjonalnego, osobowościowego, społecznego oraz wiedzy i umiejętności szkolnych
- normalizacja i walidacja narzędzi diagnostycznych na populacji polskich dzieci i młodzieży polegająca na dokonaniu oceny trafności i rzetelności testu oraz przeprowadzeniu badań psychometrycznych i analiz statystycznych w celu opracowania norm dla populacji dzieci polskich w wieku od 3 do 19 lat, opracowanie podręczników do narzędzi, przekazane do poradni
- doskonalenie kompetencji specjalistów zatrudnionych w poradniach psychologiczno- pedagogicznych
- budowanie i wdrażanie standardów pracy poradni w zakresie merytorycznym i organizacyjnym: seminaria, szkolenia dla koordynatorów, publikacje, konferencje
- utworzenie strony internetowej projektu, w tym zamieszczanie materiałów wspierających pracę poradni, przykładów dobrych praktyk, prowadzenie forum dla specjalistów z różnych dziedzin – w tym dla psychologów, pedagogów, logopedów, rehabilitantów ruchowych
- opracowanie materiałów wspierających pracę poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz ich przekazanie do poradni
- opracowanie i przeprowadzenie konkursu promującego dobre praktyki w zakresie poradnictwa psychologiczno- pedagogicznego
- zorganizowanie ogólnopolskiej konferencji podsumowującej projekt

Dziękuję za uwagę

Departament Zwiększania Szans Edukacyjnych

e-mail: sekretariat_dzse@men.gov.pl

tel. 22 34 74 228